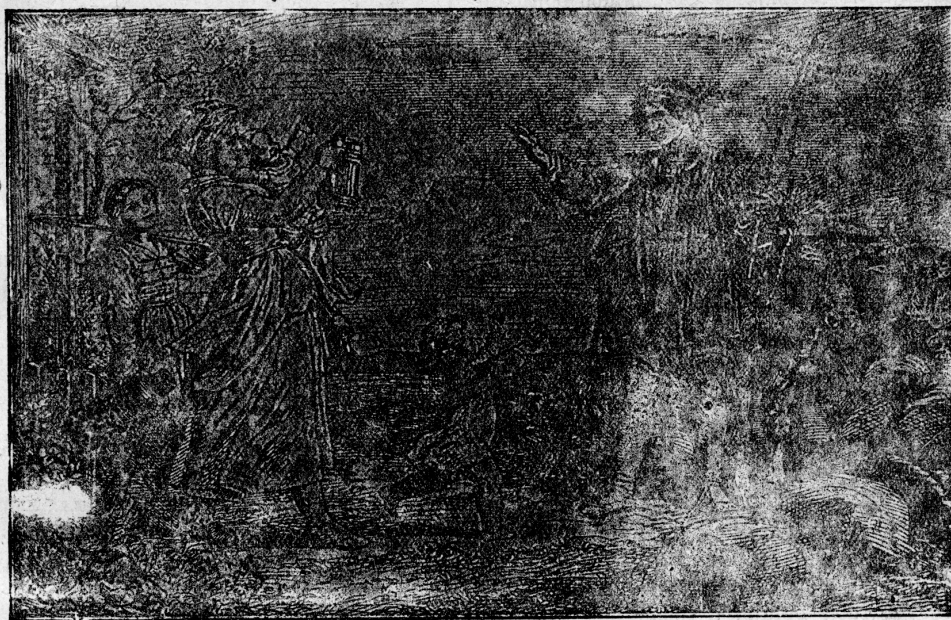

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědný dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↵

Wubawa ƙo kóždu ƙobotu w Ssmolerjez knihicizšcžetni w Budyschijne a je tam sa šchwórtlětnu pschedpłatu 40 pj. dostacž

Invokavit.

2. Kor. 6, 1—10.

„Wusuj twoje cžrije i twojeju nohow, pschetož to město, na kotrymž stejisć, je ƙwjata semja.“ Tutón Boži hłób šaklineža něhdy Wójsašeje we pušezinje pschi horje Goreb, jako widžesche, so cžernjowy kěř ƙo i wohenjom horjesche a tola ƙo njespali. To móžemy tež wo ƙwjatym póstnym cžahu prajicž, do kotrehož ƙmy nětk zastupili. Tu je tež ƙwjata semja sa kóždeho kšesječana, kiž w duchu ƙwojeho Anjesa a Šbóžnika na jeho pucžu cžerpjenja a wumrjecža pschewodži. Tu je tež cžernjowy kěř, drje ƙo palo, ale wón ƙo njespali. To je tón muž i cžernjowej kónu Tež wón bě wot wóhnja helsteje šósje, haj hiščeje wjazy, wot pčomjenjom Božeho hněwa šapschijaty, ale wón ƙo njespali: Dobycžeržy je i wóhnja cžerpjenja wušchoł, křažnje psche wšeho pomyscheny. Wšchitko to je sa naž cžinił a cžerpil, so by naž wot špschaha a winy našchich hrěchow wumohł a naž ke křažnej frejocze Božich džěczi posběhnył. Těhodla je ƙwjaty póstny cžah sa naž cžah ƙhutnjeje pokuty, na druhej stronje pak tež cžah hnady a šboža. To posbědnishe našcha epistola pschede wšchem wušběhuje, naž napominajo:

Njebječeje hnadu Božu podarmo.

1. Hnada tu je. Njesčmy ju podarmo brali?

2. Š cžim wopokasujemy, so ju podarmo njesčmy brali?

1. Hnada tu je, hewak ju njemohli bracž a ktemu našcha epistola hiščeje praji: „Šlaj, nětk je tón prawy špodobny cžah, nětk je tón džěń teho šboža.“

Šcho dha je hnada? Šlej, ƙud je modarja k ƙnjerczi ša- ƙudžil a wón hinał njemě? hač so budže wotprawjenty. Š bo-

jocžu a je rženjom tutej hodžinje napschecžitwo hlada. Dha ƙudnik k njemu stupi a jemu pschipowjedži: „Aral twojeje ƙnjercze njeha? tebi žiwjenje spožcži!“ Wěnisć, so budže ƙo sa- ƙudženy dolho praschecž, šcho kralowška hnada je?

„Šrěšniko. ty dyrbiš wumrjecž“, to je wušud, kotryž jakoń wupraji. „Ty dyrbiš wěcžnje wot Boha a wšcheho wšchela wušamkujenty byč.“ Dha pschitndže Boži ƙyn a praji: „Ně, wón dyrbi žiwy byč. Ja du sa njeho do ƙnjercze, ja chžu jeho winu šapčacžicž.“ A nětko ƙo na tebe wobrocži a ƙo prascha: „Ty chžesć tola žiwy byč, ty chžesć tola šbóžny byč, ty chžesć tola hnadneho Wótza měcž?“

Šlaj, to je ta hnada, kotraž ƙo tebi we ƙwj. póstnym cžahu tak jadrinje posčicžuje.

Drje psches žyłe lěto ƙo přěduje, „dajcže ƙo šjednacž i Bohom.“ Ale w ƙwj. póstnym cžahu je Šhrystužowy kšchiz pschede wšchem šrjedžisna wšcheho pschipowjedanja. Na nim a i njeho Boža hnada najjažnischo a najštrošchitnischo šwěcži. Šak tola Bóh hrěšchitkow lubuje, so je sa nich ƙwojemu Ššynej do ƙnjercze hicž dał. To je wopor njebjeskeho Wóčezsa sa ƙwoje džěczi, kiž bychu bjes tuteho wopora šhubjene byše, ale psches njón ƙu wumožene, hdyž jenož tutón wopor šapschitnu, ƙo jeho mozuj.

A tutu hnadu njehal ty pschijecž, ty chžyl wot Boha džěleny byč, žiwjenje w hubjeńštwje wjesč, ty chžyl prajicž: ja žaneho wumóžnika njeterjebam a njerodžu? Ničto to sa móžne njeby džeržal, njeby šhonjenje ras wucžilo, so cžert wutrobhy tak šakšepi, so je to tola móžno.

Ale tych japoschtoł Pawoł njeměni, kiž Božu hnadu i žyła njebjeru, kiž wo Šhrystužu ničo wjedžecž njehadža, kiž ƙo sa Božim šłowom njepraschaja, ale jenož na to myšla, šak bychu

švėtne kubla, czejsze a lóschty wužiwali. Woni wostanu džęzi teho hńewa.

W naszej epistoli rėczy śwj. Pawoł wjele bóle wo tajkich, kiz Božu hnadu podarmo bjeru. Luther k temu praji: Podarmo Božu hnadu bracz, to niczo druhe njemóže bycz, hacz so czyste Bože słowo kłyschisch, w kotrymž so Boža hnada poskiczuje a tola po nim nječinišch, ale wostanjesch, kajkiž by byl". Podarmo by Božu hnadu braf, hdyž pola tebe njerėka: „Wjele mnu a bjes hrėchom žaneho towarštwa wjazy bycz nješmė. Ja njecham wjazy wotročk hrėcha wostacz, ja njecham a njemóžu wjazy lwofi pschecziwo Bohu wostacz a živy bycz, jako mohła moja sprawnoscz, moje džėlo, moje prózowanje mje do njebies pschintjescz.“ Hdyž njełamajsch se kłuzbu hrėcha, by Božu hnadu podarmo braf. Albo chzesch so prajesch: Schtu budze šwėt, schto budza moji pscheczeljo prajicz, hdyž sapoczinam, moje žiwjenje wuškujeczicz? Prajesch dha so jich, hacz tebi dowola, bohate herbstivo nastupicz abo w nowej drascze khodzicz? Schtóž so po šwėcze sfozi, tón je hnadu podarmo braf. Schtóž šwojich pscheczelow a šubodom dla so teho wostaji, Jesušej kłuzicz, schtóž pschi přėdowanju wo kłuzi Khrystuškowym šwėtnu kłuzbu sa něschto šnadne džerzi, tón je Božu hnadu podarmo braf.

Podarmo, kajke šrudne słowo! Hdyž je bur se wschej prózu a šwėrnosczu šwoje polo džėlat a žane žně jemu njeišu narostke, kaš šrudnje je, hdyž dyrbi prajicz: „Ja šym podarmo džėlat.“ Hdyž khorj we starosczu wo wustronjenje wot jeneho kkarja k druhemu khodzji, radu pytajo, a žadyn pomhacz njemóže, dha praji šrudnje: wscho je podarmo. Šaj, to je czeško, šebi prajicz dyrbjecz: ja šym podarmo džėlat, ale žyle hinaš tola hišcze kłicz, hdyž by wo tebi rėkalo: „Ty by podarmo živy byl.“ Hdyž so nam ras jene džėlo njeje poradžilo, móžemy šašo wot přėdka sapoczecz a lėpje czinič. Ale na kónzu šwojeho žiwjenja wuškub wostacz: ty by podarmo živy byl, to je žalobnje. Dyrbi to pod naschim mjenom w Božich knihach stacz? Ně, ně. Jenož niž Božu hnadu podarmo bracz! Nětko je šašo šwjaty pósny czaš, czaš hnady, džėn sboža ja tebe a ja naju. Ale wschitkón czaš, tež hnady czaš je sachodny. Njeprajecz, wy mlodži: „Najprjedy chzu šwoju mlodoscz wužiwacz, potom chzu pobožny bycz.“ Dajcz šebi wot pobožnych mlodženzow a młodnych holzow prajicz, kaš krašna a pošna nadobnych wužowanjow a wješelow je jich mlodoscz. Spominajcz na słowo: „Wješel so mlodženzo we tvojej mlodosczu a wjedž, so cze Bóh sa to wschitko budze psched šud wjescz.“ A wy mužojo a žony, neprajecz: „Wy dyrbinym džėlac a šašuzicz, ja šeniske žiwjenje so staracz, to nam wosimje czaš sa staroscz wo njebieske kubla.“ Czeho dla niž woboje w hromadze? Dajcz šebi wot pobožnych mužow a žonow prajicz, kaš žiwjenje w towarštwe s Bohom šeniske džėlo s wješelom a wuspėchom kónuje.

A ty, našch drohi ludo, maš pornjo tvojim njepšcheczelam, kaš je Boža hnada s tobu byla we tutej šwėtowej wójnje, kaš je wona hacz šem kliczonine czinila šle wotmyšlenja tvojich njepšcheczelow? Boža hnada je tebi měr, wulke dobycze a nětko s džėlom tvojich pschecziwnikow wobradžila, ale njeje wulki džėl mjes nami ju podarmo braf? Hdyž je dowěrjenje a šahorjenje přėnjeho czaša wójny wostalo? Wjele mórfotanja, wjele hrėchow, paduchštwa, jebanštwa, lichomanštwa, njepócziwoscz, dwėlo wanja na Božej pomocy je so pokazalo. Njerėka to: Božu hnadu podarmo bracz? D duž dži do šol! Nětko je hišcze prawy špodobny czaš, nětko je hišcze džėn teho sboža!

Boža hnada, kiz so nam we wješelu a šrudobje dostanje, dyrbi naš šnutškownje wobohaczicz, k džakownosczu, k ponižnosczu, k pošucze a k pošėschowanju wjescz, dyrbi naške krotke žiwjenje s wėcznymi kublami napjelnjecz. Šnada je twarški mišchtr, kiz

dyrbi w naš twar noweho žiwjenja twaricz a hdyž so to nještaje, dha šmy ju podarmo brali, my šmy podarmo živi byli. Šched tajkim štaženjom chyl Bóh naš šwarnowacz. To naš wjedze na to praschenje: Kaš manny wopokasz, so Božu hnadu nješmy podarmo brali?

II.

K temu je nusno, so k wutrobje šebi bjerjem, schtož Pawoł praji: „Njedajmy paš nihdže nikomu žaneho pohorščenja, so by našch hamt hanjenu njebyl, ale we wschėch wėzach dajcz so nam wopokasz jako kłuzomnižy Boži we wulkej ščėrpliwosczu, we žalosczach, w nusch, w štyšnosczach, w pučach, w jaštwach, w šmėschach, w prózach, w wachowanju, w poščenju, w czistosczu, we wėdomnosczu, we šahodnosczu, w dobrocziwosczu, w šwjatym duchu, w prawej lubosczu, we šlowje teje wėrnoscz, w Božej mozy, psches brón teje prawdoscz na prawej a lėwej ruzy. Kóždy kšechčan je kłuzownik Khrystuškowy a kłuzba, wo kotrejž tudy našcha epistola rėczy, je našcha wschitkich pschikłuschnoscz. Schtóž chze kšechčan bycz, dyrbi to se škutkom wopokasz. Wufnacze se šlowom je drje tež něschto wazne, ale hušto doscz šady najrėnišchich šlowow ničo praweho njetezi. Tehodla žada japošchowl Pawoł, so maju kšechčijentjo we wschėch dobrých počinšach khodzicz. To je jich drašta. Schtóž hrėchaj kłuzi, dawo pohorščenje a Božemu kraleštwu hušto wjazy schtody načini, hacz njepšcheczeljo Khrystuškowi.

K tajkej kłuzbje kłuscha tež wulka ščėrpliwoscz we žalosczach, w nusch, w štyšnosczach, w pučach, w jaštwach atd. To je wazny křuch we kšechčanškim žiwjenju, so so njedamy wot nudy powalicz, ale šwoje dowěrjenje na njebieskeho Wótza štajim, so tež w czeškich czašach kručze džeržim: „Schtóž czini Bóh, wscho dobre je.“ Tež Božim džėczom móže štyšno bycz, hdyž jena tyšchnoscz, jena nusa po drugej pschindze, so njewjedza, hdyž won a nusa, ale runje potom rėka, na Khrystuška hladacz a jeho móž šebi wuprošycz, kaš je to śwj. Pawoł czinił a Bóh je jemu prajił: „Doscž mašch na mojej hnadze, pschetož moja móž je we šlabých móžna! Tehodla, so móžesche prajicz: „Hdyž ja šlaby šym, šym ja šlyny.“ Na tajke waschne ščėrpliwoscz wobkhowamy.

Dale Khrystuškowa kłuzba, psches kotruž šjewim, so Božu hnadu nješmy podarmo brali žada wschelake počiniłi: p ó z c z i w o s c z najprjedy. D, šapšaj do šwojeje wutrobje: „Šbóžni šu czi, kiz czisteje wutrobje šu, pschetož woni budza Boha widžecz“ Dale: w ě d o m n o s c z, to rėka: Kšechčanške pošnacze, kotrejž je taš šlabe mjes našchim ludom, dokelž so, Bohu budž štoržene, biblija wjazy nječita. Wėrnym kšechčan Božu hnadu k temu treba, so by wschėdnje lėpje špóšnal, kotra je ta dobra a špodobna a dokonjana Boža wola, so by wschėdnje rostł w pošnaczu našcheho Knjesa a šbóžnika Jesom Khrysta. Potom: k a h o d n o s c z, dobrocziwoscz, prawa luboscz a to wschitko w šwjatym Duchu. Kšechčan je šahodnoscz, dobrocziwoscz a luboscz, šwojeho Boha a Šbóžnika na šwojej wutrobje taš bohacz šhonit, so tajku šahodnoscz, dobrocziwoscz, luboscz šwojemu bližichemu wopokajuje, so psches hidjenje šwojich pschecziwnikow so njedawa roshńewacz a wschitkim człowjekam s wutrobu dobre pošcheje a dobre czini. So by k temu šhmany byl, wuprošy šebi šwjateho Ducha, kiz je duch teje luboscz. D kłyschcz to, kiz wy w njepšcheczelštwje a šwadze živi šce! Pošny tuteho ducha rėczy wón tež to šłowo teje w ě r n o s c z e a wotpožoji dobre pošnacze teje nadžije, kotraž w nim je, so bychu tež drusy wėřili a šbóžni byli. Tajke wufnacze njeje jenož wufnacze s rtom — kotrejž je hušto doscz jenož šyncžazym poščaš a kłiczazny šwóncž — ale so stanje w Božej mozy, psches brón teje prawdoscz na prawej a lėwej ruzy. Wėrnym kšechčan je dobrý wojowar, derje wobronjenty a wuhotowany s dobrými duchownymi

brónjenti: w lěwizy ma schit wěry, w prawizy mjecz teho Ducha. Tak mjedže křesćan wójnu teho Knjesa i wješełym pschešwědczenjom. Ewangelšy mužojo, ewangelške žony, mamy my tute brónje prawdošće, stejiny šwěrní na strazi, šakitamy čzešć žwojeho Knjesa? We tutym bėdženju drje tu delkach žanpch želešnych křizow a čzeštnych wufnamjenjenjow njeje, kajkež našchi wojazy dostanu. Šakle horčach křwa šwěrnemu šwědfej čzeštna króna. Šwěrnym křesćijanam dyrbi wscho jene bheč, hač psches čzešć abo hańbu, psches ške abo dobre rěčže džeja. Wo to šo nještaraju, ale jenož wo to, šo i jich šadzerženjom Knjesowe mjeno šo šhwali a jeho kraleštwó šo twari.

W Šhrystušu šu bohaczi, njech šwět wot nich dzerži a wo nich praji, ščtož čže. Šak šu i našchim Knjesom čžinili, kaž šu jeho žlonikow a hrěšnikow towaršča, haj, Boha leštrowarja mjenowali, tak tež jeho wučžomnikam čžinja a ničžo njeje pschešlupe, ščtož njebhču na nich rěčželi. To je tež domapytanje a křiz ša nich, ale woni jón nješu ša šwojim Šbóžnikom, we šebi mjejo trošcht dobrego šwědomnja a wješela we Bošy. Tehodla Pawoł wyška: jako ša jednižy, ale my rěčžimy prawdu!" Šawjednižy šo křesćizjenje šwarja, kiž ludžom hlómu šawječža, kiž čžedža lud do čžemnošće štarých čžabow wróčejo wješć, a jón we šhupošči dzeržecž a tola rěčža prawdu, mjenujžy Bože šłowo, jenož šo šwět wěrnosć njecha škřšecž. „Šako nješnajomni a šu wschał šnajomni“ t. r. woni šu čži čžišchi we kraju, kiž ša tym nještea, wulke mjeno psched ludžimi mēčž, ale Bohu šu šnaczi, kiž je jich mjeno do knihow žiwjenja šapškal. Ščto pomha, hdyž je našche mjeno šnate psched ludžimi, ale Bóš dyrbi prajicž: „Ša waš nješnaju.“ „Šako čži kiž mru, a hlaj, my šmy žiwi.“ Škřesćizjenje wschědnje hrěčeja a šwětej wotemru, ale žiwi šu we duchu. Šhrystuš je žiwy w nich a junu budža žiwi pschi nim. „Šako čži jich wikani a wschał nješabicž.“ Šusto došć šu woni naježže domapytani. „Kohož Bóš lubo ma, teho pokhošta.“ Ale wjazy hač mōže nješć, žanemu njenapoloži a Bóš pomha nješć. Jeho hnada je mōžna we šlabych. „Šako šrudni, ale pschezo wješeli.“ Šrudni dla hrěča, ale wješeli psches wodacze, šrudni we nušy, wješeli we Knjesu, we wěrye a w nadžiwi wěčnjeje krašnosće. „Šako šhudži ale kiž my wjele wobohacžimy, jako čži, kiž ničžo nimaju a wschał wschitko wobšedžimy.“ Šhudži šu křesćizjenje we woczomaj šwěta, došelž dyrbja po jich mēnjenju wjele parowacž wot šwětnych wješelow a tola wschitko wobšedža. Woni maju Boha a ščtož Boha ma, tón ma wschitko a wufnaje: „Šdyž ja jeno tebe mam, ničžo njerodžu wo njebeža a wo semju.“ Šhuda wudowa, kiž ma Šbóžnika, je bohatscha, hač milionar bjes wěry. To šu bohaczi šwětni ludžo husto šami i horžym žedženjom wuprajili. Tuczži šhudži a tola w Bošy bohaczi křesćizjenje tež psched druhimi ščazy Božeho kraleštwá wupšchestrēja a jich wobohacža. Wo nich pšacž, ščtož špěwa: „Tych křesćezanow šnutsłowna wěra šo šwěczi, hdyž šwonka to šłónzo jich špariło je. Šlaj, wot šu šwonka te šazpjene džecž, tón šwět jich ša hrošnosć a ša ničžo ma. Šlaj, šnutsčach jich lubošna rjanosć šo šwěczi, tež Bohu a čžłowjekam wonjenje da. (631, 1. 2.)

Lubi čžitarjo! Šak mōže tola Boža hnada křesćizjanške žiwjenje pschekrašnicž. Pschezo a pschezo šašo šo nam wona poškežuje. Šo njebhčimy ju tola podarmo brali! My čžemy šwoju wutrobu ščěroko wotewričž ša to, ščtož čže šwojaty poštny čžaš nam pschšinjecž, šo bhčimy šhonili: „Nětk je tón prawy špodobny čžaš, nětk je džei teho šboža.“ Šamjei.

M. we Š.

Wójna a dobyče w puščinje.

— Mat. 4, 1—11.* —

Šłóš: Wulki profeta! ja i wutrobu žadam te.

Šwědczenje Wótzowe dostał Ššyn bēšche lubošne pschi křesćezny w Jordanje tam: „To je mój luby Ššyn!“ i njebja šłóš džesche, na šotrymž šwoje ja wješele mam. Tehdy wot Ducha do puščiny wšaty bē šam do bėdženja i čžertom wón daty.

Šdyž bēšche dołho šo pošezil, bē šłóšny, w puščinje ščěrokej wopuščezeny. Duž pyta špytowať jemu bheč ščłóšny šupnišchi k njemu, šam nješpšecžel šly; leščžimy wón šebi na njeho šwěri, i ščokami šhrobly šo na njeho mēri.

Šom haj šam šebi, pytaj čžešć šwoju, šwětne daj krašjenje špodobacž šej! — Budžesch-li na radu poškušacž moju, nješpóndžesch po ščezžy wopuščezenej; wscho tebi poššicžu, ščtož šebi žadašch, jeli šo i modlenjom pschede mnu padašch.

Tak rěčži špytowať trojžy do njeho šašmatačž Knjesowu pytajo čžet; wotwóćicž wot Wótza wutrobu jeho čže wón a rubicž jom' njebeški mēr. Šesuš pak wostał je Wótzewi šwěrnny; pschewinjeť mōžny je šěrsčta wón mērnny.

Š mjeczom wón blyščezžym Božeho šłowa rycžeršžy pobije nješpšecžela; „Šišane šteji!“ tak pschezo šaš' šnowa praji wón šudžiwšchi špytowarja. Čžert dyrbi wopuščecžicž rycžerja Božoh', ščuzicž jom' jandželow Božich je šbožo. —

Šajki je podawť to džiwny a trošchtny, šo je dať Ššřednik šo špytomacž mój! Wón žadny nastupil njeje pucž šłóšctny, wofšchew a wužitiť wón nješpyta šwóš; Wumožnik našch wón a Šbóžnik bhčž čžyšche, na tónle šamer joh' bėdženje džesche.

Pschewinyl čžerta je, šwět wón a hrěchi, na wěčnje namakať wumoženje. — Šo mnu mēčž nješpšecžel njemōže šmēchi, došelž wschał žiwy mój Wumožnik je. — Š nim šym ja dobyť a šnim krónu dostať, šym-li hač do šónza šwěrnny jom' wostať.

Duž jeno Šesuša pschimaj šo, dušcha, dži tež psches puščinu šwošana š nim! We wěrye džeržecž šo jeho čži šhucha; — čžeknješch i nim nadpadam nješpšecželštim.

Dobheče i Šesušom hižo mašch pošne, — to budž čži šbožo a wješele šłowne! —

Nješpšecžel njeje šam pošledni šrašctny dale čži, — šmjerečž šama šbita je; čžetašch-li k Šesušej šlabny a brašctny, křyje wón je šwoješ prawdošcžu čže. — Njebeška šbóžnosć je dobyče tvoje, — džerž jeno Šesuša žiwjenje šwoje! —

* Po rozpominanju abo předomanju i epistole ščezžuj šo wotmēnjejo šhěrlušch dale še ščženja! — M. U.

To, na cžož hmy tak doľho cžakali, bu wěrnošć, haj, bu nětt wěrnošć, přjedy hacž šebi myšľachmy: Wono bu měr! Wono bu měr ť Ukrainu, a njech tež jenož ť Ukrainu, měr bu tola! Tón přeni měr po wjazy hacž 3½ lěta najkrawnišćeje wójny, kotraž je nam tak něktre pšichšewjenje nowyeh njepšcheczelow a noweje wójny pšchinješľa, je podpišany a je wěrnošć. Šchto hewak, hdyž niz džakowanje a nowa nadžija, dyrbi to našchu wutrobu pšelnicz ť nowa. Kaž sygl na tón wulki tekst šandzeneje njedžele Eštoniži, na 13. staw 1. lišta na Nor., bě tuta powjeseč, kotraž njedželu dopošdnja pšches wšy šhwatašće. Lubošć Boha Wótza je a bywa tež w tutym krawnym wójnskim cžašu wyschšće krajow a ludow, a Bóh Knjes Zebaoth je tón, kiž ne ludy woštanje! Wono je wěrnošć, njepowalna wěrnošć: „Nětt pak wostanje wěra, nadžija, lubošć, te ť; ale ta lubošć je ta najwjetšļa njes nimi!“ njech tež to něttle tak je, kaž Pawoł tam w 12. stucžy praji: „My hladamy něttle pšches šchpihel w potajnym šlowje, tehdy pak wot woblicža ť woblicžu; nětt ja pošnaju po fruchach, tehdy pak dopošnaju, kaž tež ja dopošnaty hym!“ Tehodla pak je tež nětt nad nami, cžinicž po šłowach 11. šchtucžki: „Jako ja džěčžo běch, rěčžach ja jako džěčžo a běch mudry jako džěčžo a mějach džěčžaze pomyšľenje; hdyž šo pak muž ščinich, wopušchěčich ja to džěčžaze waschnje!“ My dyrbinym wopušchěčicz a wostajicz tu šlabošć, tu bojošć tu nješamoštatnošć a to krótkowidženje šwojeje wěry a dyrbinym byčž mužšy we wěrje, t. r. móžni, šylui, wěrnī, šwěrnī a ponižni w džakowanju!

A kaš je nam to tola loško ščinjene, hdyž je šo hnydom po doštacžu teje powjeseče wo měrje našch šhěžor šjawnje w tajkej wěrje wuľnal škwójemu Bohu. Jako běchu jemu na hrodže Šomburg Šomburgšy tuteho přenjeho měra dla hoľdowali, je wón něhdže ščělowaze šłowa ť nim rěčžal a tak tež ť nam wšchēm: „Moji lubi Šomburgšy! Džakuju šo Wam ť zyle wutrobu ja tutu šwjatocnošć a ja te horze šłowa, kotrež je Wasch mějchczanošta runje še mni porěčžal. Čžežke cžašy šu na naš pšichšćle. Šoždy jenotliwy je měľ šwoje brěmjo nošchž: štarošće a žarowanje, štyšnosć a bėdu, a to niz najmjenje tón, kotryž něttle pšched wami šteji. W nim šjednocžeja šo štarošće a bološće wo jedyn žyly lud a jeho cžerpjenje. W tutym dworje hym ja tehdy w lětomaj 1870/71 jako maľy hólčžez Šomburgšich štejecž widžal pod namjedowanjom štareho Šafobija, jako woni po doštatyh přwjesečach wo wulkich dobyčžach mojej njebočžickej macžeri hoľdowachu; to bě wobras, kotryž je na wěčžnje do mojeje wutroby šaryty. Mi tehdy njeje do myšľow pšichšćlo, šo budže mi wotšbudžene, ť mjecžom wojozacž ja to, šchtož štaj tehdy mój džěd a mój nan dobyłoj a dozpiłoj. Našch Knjes čže wěšče něšchto wošebiteho ť našchim ludom! Tehodla je wón jón do šwojeje šchule wšal, a šoždy, kotryž njes wami šhutinje a jašnje wšcho pšchemyšľli, mi pšchida, šo bě to trěbne. My džemy hušto wopacžne pučže; tón Knjes je naš pšches tutu frutu šchulu poľafak tam, hdyžž dyrbinym hieč. Runje tak pak njeje žyly šwět na prawym pučžu był, a šchtož štawišny šnaje, wě, kaš je našch Bóh Knjes ť tymi ludami, ť jenym po druhim špytoval, šo by šwět na prawy pučž dowjedł, tym ludam šo to njeje poradžilo: romške šhěžorstwo je šo šhubilo, kraleštwow Šrankow je rošpadko, a to štare němške šhěžorstwo tež! Nětt je wón nam tutón nadawť dal. My, kiž mamy hiščeže ideale, dyrbinym ša pšichod ľěpšich cžachow škutkowacž. My dyrbinym wojozacž ša prawo, šwěru, a dobre počžinki! Našch Bóh Knjes čže měr měčž, ale jedyn tajki měr, w kotrymž šo šwět próžuje, šo by to prawe a to dobre došonjal! My dyrbinym šwětej měr pšchinješć! My to budžemy došonješć na šožde waschnje! Wěčžera je šo to w dobrym poradžilo! Njepšchecžel, wot našch wójškow šbity, wě, šo ničžo

wjazy njepomha, šo wojuje! Šchtož nam ruku pošćicži, tomu my tež šwoju ruku šawdamy. Toho pak, kotryž měr nochže, čže pak šwoju a našcheho luda kreš pšcheliwacž, toho dyrbinym ť temu mišowacž! To je něttlo našch nadawť! Ša to dyrbja něttle wšchitzy škutkowacž, mužžy a žónške! Še šušhodnymi ludami čžemy my w měrje živi byčž, tola přjedy dyrbi pšchipošnate byčž, šo šu našche brónje to dobyče dobyť! A našche wójška budža tuto dobyče dale dobywacž pod našchim wulkim Šindenburgom. Potom pšchindže měr, tón měr, kotryž je mušny w wulki pšichod němškeho šhěžorstwa a kotryž šměje wliwa na šhód šwěta podawťow. Š tomu dyrbi nam ta šyľa njebešļa mőž pomhacž, ť tomu dyrbi šožde šchulšće džěčžo, kaž štarž, jenož w tej jenej myšľli živy byčž: „Dobychže a jedyn nam špomozny měr!“ Našch němški wótžny kraj dyrbi wostawacž!

Šchto čžemy tutym šłowam prajicž!? Wješćelicž šo a džakowacž šo čžemy! A to najšěpje budžemy, hdyž hmy šami pošni tajšće wěry do pšichchoda. Tón, kotryž tak nam rěčži, je našch šhěžor, a wón rěčži tu jako šchěšćžan. Duž tež my čžemy tajžy šchěšćženiwo byčž, wšchitzy, wot šchulškeho hólza hacž ť štarzej, mužšy a žónške!

Toľe wošebje wuprajicž, njedyrbjaľo po prawom trjeba byčž; wono šo pak wupraja tehodla, doľeľ wšchelafe němške nowiny jene wulkadowanje tuteje rěčže podawaja, kotrež na to džywa, šo njeby tu pšche wjele šchěšćžanškeho ť namakanju byľo a niz pšche wjele wot teho, šo tež my a našch lud šwój džěľ teje winy na thyč žalošćach tuteje wójny mamy. Šo šo tajšeho wulkadowanja štawa, njeje džywno, šo šo wono tež w nahladnych nowinach, kotrež čžedža ť wodžerjom byčž, štawa, to je ť najmjenšļa šchłoda!

Přeni měr, měr ť Ukrainu! to bě ta powjeseč šoboth a nje-džele! A pōndželu pšichšhwata ta druhā: měr ť Rušowškej! Tak wuprajene, njebē to žyle prawje. To wěrne na tym bē, šo je Šrozki a jeho wyschnošć šónž wójny, šónž wojowanja a rošpušchěženje wójška porucžila. Tuta powjeseč by wěšče wulkeho wješćela šbudžicž dyrbjaľa, njeby-li to Ruška byľa, kotraž toľe pšchipošjedža, hdyžž něttkole ničtón tak prawje njeknježiči šhiba: wulka, njepšchěhladniwa, krawna mějchczena! Na wopak pak tuta šašo ja to rukuje, šo nam tam žanyh bitwow wjazy njehrošy. A kaž wot Rušowškej — t. r. wot teje ť Šetrograda wobknježenjej, ť najmjenšļa po šdacžu wobknježenjej Rušowškej — tak tež wot Rumunšteje ničžo wójnskeho wjazy wocžakowacž njemějemy, tak šo budže tam na ranšchim boku tola bóršy tón měr šašo knježicž. Šelko je dženša ť prajenju, hdyž tute rynchki pižamy. Šznadž pšichchodna njedžela nam drobnišcheho wo tym powjedacž wē.

A na wjecžornym boku a na pošodnišchim? Něttle šo tam pšchězo, hdyžž tež niz w horžych bitwach, dha tola w njepšchěštanazhch horžych wojowanjach krawnje bēdža. A šchto čžyl džənšļa hižo prajicž, šchto nam tam pšichchod pšchinješć!? Da-li Bóh, tež bóršy, tak abo hinaľ, měr, tón měr, kotryž je žyľentem našchemu ludej ť žohnowanju!

Porjedženka.

W 6. cžikľe w šhěrlušću ma rěčacž na 23. štronje w 1. šcht. 4. rjadka:

na šemju njebo pošľak je,

a w 2. šcht. 3. rjadka:

na šlónžu lubošče šo hrěje!